

Pressi- ja teabeosakond

Euroopa Liidu Kohus
PRESSITEADE nr 8/13
Luxembourg, 31. jaanuar 2013

Kohtuotsus (kohtuasi C-12/11)
Denise McDonagh / Ryanair Ltd

Lennuettevõtja peab hoolitsema reisijate eest, kelle lend on tühistatud niisuguste erakorraliste asjaolude tõttu nagu õhuruumi sulgemine vulkaani Eyjafjallajökull purske tagajärjel

Liidu õigus ei näe ette mingit ajalist ega rahalist piirangut kohustusele hoolitseda reisijate eest (hotellimajutus, söök, karastusjoogid)

Kui lend tühistatakse, siis liidu õiguse¹ kohaselt pakub lennuettevõtja reisijatele hoolitsust ja maksab hüvitist. Mis puudutab **hoolitsuse pakkumise kohustust**, siis lennuettevõtja peab ooteajale vastavalt tasuta pakkuma reisijatele karastusjooke, sööki, ja vajadusel hotellimajutust, transporti lennujaama ja majutuskoha (hotell või muu) vahel ning kommunikatsioonivõimalusi kolmandate isikutega. Lennuettevõtja peab seda kohustust täitma isegi siis, kui lennu tühistamise põhjuseks on erakorralised asjaolud ehk need, mida ei oleks saanud vältida isegi siis, kui oleks võetud kõik sobivad meetmed. Seevastu, mis puudutab **hüvitise maksmise kohustust**, siis võib lennuettevõtja sellest kohustusest vabaneda, kui ta suudab tõendada, et lennu tühistamise põhjuseks on niisugused asjaolud.

Islandil asuva vulkaani Eyjafjallajökull purske tagajärjel suleti lennukeid ähvardava ohu tõttu mitme liikmesriigi – sealhulgas Iirimaa – õhuruum ajavahemikul 15.–22. aprill 2010.

D. McDonagh oli üks nendest reisijatest, kelle 17. aprilli 2010. aasta lend Farost Dublinisse vulkaanipurske tagajärjel tühistati. Lennud Iirimaa ja Mandri-Euroopa vahel taastati alles 22. aprillil 2010 ja D. McDonagh jõudis lõpuks Dublinisse alles 24. aprillil 2010. Sellel ajavahemikul ei pakkunud Ryanair talle mingit hoolitsust. Neil asjaoludel leidis D. McDonagh, et nimetatud lennuettevõtja peab maksma talle ligikaudu 1130 eurot hüvitist ajavahemikul 17.–24. aprill 2010 toitlustamiseks, karastusjookide ostmiseks, majutuseks ja transpordiks tehtud kulude katteks.

Dublin Metropolitan District Court (Iirimaa), kes asja menetleb, soovib Euroopa Kohtult teada, kas õhuruumi sulgemine vulkaanipurske tagajärjel kuulub mõiste „erakorralised asjaolud” alla, kohustades lennuettevõtjaid reisijate eest hoolitsema, või on vastupidi tegemist asjaoludega, mis väljuvad mõiste „erakorralised asjaolud” raamistikust, vabastades lennuettevõtjad reisijate eest hoolitsemise kohustusest. Lisaks juhul, kui Euroopa Kohus jõuab järeldusele, et niisugused asjaolud kuuluvad tõepoolest mõiste „erakorralised asjaolud” alla, palutakse tal langetada otsus ka selles küsimuses, kas niisuguses olukorras võib hoolitsuse pakkumise kohustus olla ajaliselt ja/või rahaliselt piiratud.

Euroopa Kohus vastab esmalt, et liidu õigus ei tunnusta lisaks „erakorralistele asjaoludele” mingi eraldi kategooriana „eriti erakorralisi” sündmusi, mis tooks kaasa lennuettevõtja vabanemise määrusest tulenevatest kohustustest, seal hulgas hoolitsuse pakkumise kohustusest. Kuigi niisugused asjaolud nagu käesolevas asjas väljuvad eelkõige oma päritolu ja ulatuse tõttu mõiste „erakorralised asjaolud” raamistikust, oleks selle tagajärg tegelikult see, et lennuettevõtjad peaksid määruse alusel hoolitsema ainult nende lennureisijate eest, kes lennu tühistamise tõttu on piiritletud ebamugavas olukorras. Seevastu reisijad, kes on eriti haavatavas seisus, kuivõrd nad on

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta (ELT L 46, lk 1; ELT eriväljaanne 07/08, lk 10).

sunnitud mitmeks päevaks lennujaama jääma, jäetaks niisugusest kaitsest ilma. Seega Euroopa Kohus vastab, et sellised asjaolud, nagu Euroopa õhuruumi osaline sulgemine sellise vulkaanipurske tagajärjel nagu vulkaani Eyjafjallajökull purske, on „erakorralised asjaolud”, mis ei vabasta lennuettevõtjaid hoolitsuse pakkumise kohustusest.

Seejärel täpsustab Euroopa Kohus, et määrus ei näe ette mingit ajalist ega rahalist piirangut kohustusele hoolitseda nende reisijate eest, kelle lend on erakorraliste asjaolude tõttu tühistatud. Seega kõik need reisijate eest hoolistamist puudutavad kohustused kogumis kehtivad lennuettevõtjate suhtes terve selle ajavahemiku jooksul, mil asjaomased reisijad on sunnitud oma teekonna muutmist ootama. Euroopa Kohus rõhutab, et reisijate eest hoolitsemine on eriti tähtis siis, kui tegemist on pikalt kestvate „erakorraliste asjaoludega”, ning et just siis, kui lennu tühistamisest tulenev ooteaeg on eriti pikk, on vaja tagada, et lennureisija, kelle lend on tühistatud, omaks juurdepääsu esmatarbekaupadele ja –teenustele, ja seda kogu ooteaja vältel.

Lõpetuseks märgib Euroopa Kohus, et kuigi reisijate eest hoolitsemise kohustus toob lennuettevõtjatele kaasa teatavaid rahalisi tagajärgi, ei saa neid tagajärgi pidada ülemäärasteks võrreldes reisijate kõrgendatud kaitse tagamise eesmärgiga. Nimelt võib selle eesmärgi olulisus õigustada isegi teatavate ettevõtjate arvestatavalt suuri negatiivseid majanduslikke tagajärgi. Lennuettevõtja kui informeeritud ettevõtja peab ette nägema seda tüüpi kulud, mis on seotud tema hoolitsuskohustuse täitmisega. Lisaks võivad nad selle kohustuse täitmisest tulenevad kulud arvata lennupileti hinna sisse.

Sellegipoolest rõhutab Euroopa Kohus, et kui lennuettevõtja ei ole täitnud oma kohustust lennureisija eest hoolitseda, võib viimane nõuda hüvitise korras tagasi ainult need summad, mis näivad lennuettevõtja kohustuse täitmata jätmise korvamiseks vajalikud, asjakohased või mõistlikud, mida peab hindama siseriiklik kohus.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda siseriiklikku kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on siseriikliku kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele siseriiklikele kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebilehel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)” kaudu ☎ (+32) 2 2964106